

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни «Стратегічне управління розвитком підприємницьких структур»
для здобуття третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу - Дудник Олена Василівна, к.е.н., доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту, доцент (<http://new.khntusg.com.ua/staff/dudnik-olena-vasilivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Стратегія підприємства», «Управління конкурентоспроможністю підприємства»

Коротка анотація дисципліни.

Розвиток ринкових відносин в Україні здійснюється в умовах нестабільності зовнішнього середовища бізнесу. Це викликає необхідність вирішення проблем гнучкої адаптації підприємств до зовнішніх змін у процесі досягнення цілей їх дальшого розвитку на основі використання сучасних досягнень науки управління. У зв'язку з цим набуває особливої актуальності поглиблене вивчення стратегічного управління, зростає роль і значення процесу розробки та реалізації стратегії підприємства.

Сучасним менеджерам доводиться аналізувати зовнішнє середовище достатньо ретельно для своєчасного внесення змін у виробничий курс підприємства. На даний час постає завдання навчити керівників мислити стратегічно та надати їм знання основних положень, методів та інструментарію стратегічного управління.

Стратегічне управління покликано розширити горизонти передбачення, посилити дальнороркість і тим самим створити можливість своєчасній відповідній реакції підприємству на ті зміни, які проходять в його зовнішньому середовищі.

Стратегічне управління як концепція управління підприємством дозволяє дивитись на організацію як на єдину цілісність, роз'яснити з загальносистемних позицій, чому деякі підприємства розвиваються і процвітають, а інші переживають санацію або їм погрожує банкрутство, і взагалі, чому відбувається постійний перерозподіл ролей основних учасників ринку.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу:

знати:

теоретико-методологічні, організаційно-економічні засади стратегічного управління підприємством;

- історію становлення, розвиток і закономірності послідовних трансформацій стратегічного управління;
- логіко-психологічні та методологічні засади стратегічного управління;
- об'єктивні та суб'єктивні потреби в упровадженні стратегічного управління й особливості освоєння дисципліни;
- основи організації процесу стратегічного управління;
- технології та методи стратегічного управління;
- особливості стратегічного управління в умовах глобалізації, масової культури та використання електронно-обчислювальної техніки;
- створення та послідовність роботи з розробки й реалізації стратегій організації;
- вимоги, що висуваються до персоналу управління стратегічного рівня;
- джерела формування можливостей розвитку конкурентних переваг організації;

уміти:

- застосовувати знання основ стратегічного управління й аналізу стратегій розвитку конкурентних переваг організації в межах корпоративних стратегій і механізмів їх реалізації;
- виконувати стратегічний аналіз місця та ролі організації на ринку;
- використовувати методи обґрунтування стратегічних управлінських рішень;
- застосовувати знання з менеджменту, маркетингу, фінансів тощо для розробки стратегії підприємства та її реалізації;
- управляти розробкою стратегії та політики підприємства;
- координувати діяльність усіх служб і підрозділів організації в галузі ефективного стратегічного управління.

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета навчальної дисципліни «Стратегічне управління» є набуття знань щодо сутності стратегічного менеджменту, практичних навичок використання методик стратегічного аналізу, розроблення стратегій діяльності і засобів їх реалізації організаціями різних форм власності і масштабів діяльності, вміння використовувати необхідний інструментарій стратегічного менеджменту в конкретній ситуації при розробленні управлінських рішень.

Предметом вивчення дисципліни є вивчення теоретичних основ та набуття практичних вмінь що процесу стратегічного управління та стратегічне планування, прогнозування, передбачення, вивчення методів і прийомів формування місії підприємства, його мети та довгострокових цілей та вироблення раціональних шляхів їх досягнення в умовах нестабільності середовища та неповноти інформації про його майбутній стан.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- формування навичок з прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах
Основні завдання вивчення дисципліни формуються на основі структурування мети і включають:

- засвоєння методології та методів стратегічного менеджменту;
- отримання знань та вироблення практичних навичок аналізу, оцінки взаємозв'язку між ринковим попитом, діяльністю конкурентів, якістю їх продукції, з одного боку, та потребами і можливостями своєї компанії, її здатністю задовольнити потреби клієнтів, з іншого боку;
- формування навичок моделювання ситуації;
- знати теоретичні аспекти стратегічного менеджменту (основний понятійний апарат, характеристики явищ, процесів, відомі точки зору, проблеми і напрями розвитку теорії стратегічного менеджменту);
- розвиток інтелектуальних і творчих здібностей для виявлення необхідності змін в організації (на підприємстві) і прийняття рішень в умовах ризику;
- засвоєння методів розроблення стратегії на різних рівнях управління організаціями (підприємствами);
- вивчити зарубіжний досвід стратегічного менеджменту, досягнення кращих зарубіжних корпорацій у виробленні і реалізації різних варіантів стратегій;
- засвоїти сучасний інструментарій розроблення і впровадження стратегій діяльності на усіх рівнях управління підприємствами.
- аналізувати і оцінювати передовий зарубіжний досвід та адаптувати його до умов господарювання в Україні;
- вміти розпізнавати загрози для існування організації (підприємства) і адаптувати його до раптових змін;
- самостійно виконувати розрахунки, пов'язані з аналізом, оцінкою та обґрунтуванням конкретних управлінських рішень;
- виявляти проблемні ситуації на підприємствах, виробляти та оцінювати можливі варіанти усунення проблем

Компетентність, що забезпечує. Дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо розв'язування складних задач і проблем у сфері професійної діяльності, а також:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, філософського тлумачення, економічного обґрунтування отриманих результатів та розуміння сутності досліджуваних соціально-економічних явищ в процесі розвитку соціально-економічних систем.
- Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність) в сфері аналізу та управління розвитком соціально-економічних систем.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати навички у розробці і реалізації наукових проектів та програм щодо сталого розвитку соціально-економічних систем.
- Здатність до ретроспективного аналізу наукового доробку у напрямі дослідження проблем менеджменту соціально-економічних систем, оцінки та синтезу нових та комплексних ідей з питань менеджменту на високому фаховому рівні, що створюють нові знання, з використанням прогресивних методів наукового пошуку.
- Здатність використовувати новітні інформаційні технології та інструменти, прогресивні програмні продукти, можливості глобальної мережі Інтернет у процесі продукування нових знань, отримання науково-практичних результатів у галузі менеджменту.
- Здатність у проведенні критичного аналізу різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів щодо сталого розвитку соціально-економічних систем.
- Здатність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач та проблем у галузі управління та адміністрування, управління розвитком, обґрунтування архітектури механізмів управління та функціонування соціально-економічних систем.

Програмні результати навчання. В результаті вивчення курсу здобувачі мають отримати:

Знання та розуміння теорії і методології системного аналізу, етапів реалізації системного підходу при дослідженні процесів та явищ у соціально-економічних системах.

Здатність формулювати концептуальні підходи та цілісне бачення системи сучасного менеджменту. Спроможність розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі управління та адміністрування в соціально-економічних системах різних масштабів та рівнів.

Спроможність використовувати статистичні методи аналізу для встановлення структурно-динамічних тенденцій та закономірностей розвитку соціально-економічних систем. Навички проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів при дослідженні процесів та явищ у соціально-економічних системах.

Знання та розуміння існуючих методів аналізу тенденцій та закономірностей розвитку макро- та мікроекономічних процесів; переваг застосування економіко-математичного моделювання для прийняття зважених управлінських рішень; правил формування первинного інформаційного простору наукового дослідження. Здатність прогнозувати економічні процеси, представлені динамічними рядами; апроксимації взаємозв'язаних економічних процесів; моделювати сукупності економічних об'єктів при дослідженні процесів та явищ у соціально-економічних системах.

Змістовий модуль 1. Методологічні засади стратегічного управління як основи прийняття стратегічних рішень.

Тема 1. Концептуальні засади теорії стратегічного управління

- Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства
Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства
Тема 4. Сучасна парадигма стратегічного управління розвитком підприємства
Тема 5. Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг
Тема 6. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства

Змістовний модуль 2. Система стратегічного управління розвитком підприємства

- Тема 7. Взаємозв'язок життєвого циклу і стратегії організації (підприємства)
Тема 8. Організаційні аспекти проведення змін на підприємстві
Тема 9. Взаємозв'язок стратегії та організаційної структури управління підприємством
Тема 10. Потенціал підприємства в системі стратегічного управління розвитком
Тема 11. Соціально-психологічне та інформаційне забезпечення стратегічного управління розвитком підприємства
Тема 12. Основні шляхи удосконалення системи стратегічного управління розвитком аграрних підприємств

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 30 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 30 % семестрової оцінки; **екзамен** – 40 % семестрової оцінки

Інформаційні ресурси

- Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>